

*Aqua secundum Naturæ prin-
cipium. Cap. 3.*

Igni obedit aqua, & est natura media inter densum, & tenue, inter terram, & aerem: menstruum naturæ, corpus volatile multiplicem induens figuram. Luna, inquit Hermes, est humorum domina, atque rerum mater.

O mirabilis Natura, *exclamat* Cosmopolita, quæ nouit ex aqua in terra fructus producere mirabiles, & ex aere illis suppeditare vitam. Ecquis vnquam crederet simplicem nubis aquam in se continere omnia, quæ mundus habet, lapides duros, salia, terram, ignem, cum tamen per se simplex appareat aqua? Aqua inquam femineæ Naturæ, simplex, vacui impatiens, ab initio volatilis facta fuit, vt peruius aer eius eleuatos vapores in nubium regione exciperet, in illa (veluti in spongia) spirituale nectar FILII SOLIS, quem *ventus in ventre suo portat*, imbibitur, & vt masculinum formale, vniuersaleque principium avidissimè, & magnetica quadam vi ad se trahit, quo suscepto, aquæ intumescunt, & prolifico semine median-
te

MORB. PRINCEPS. 305

te tepore imprægnatæ rursus sub aquæ, roris, pruinaeque figura in terræ gremium relabuntur.

Hac naturali distillatione, & cohobatione, aqua in se absorbet opulentissimum illud nectar omnium rerum seminibus refertum, ideò menstruum mundi ab arcanorum Mystis vocatur. Nam dum hæc circulatur, rotantur pariter, suscepta contentaque semina, quæ vtpotè spiritualia, proprio menstruo indivisim adhærent, vt sic vaporis modò optimè commisceantur, ad generationem, nutritionemque corporum aptissima.

Hoc Diuinæ mentis artificio (vt Lullij verbis vtar) terræ vbertati consultum fuit, & siccitati, quæ sterilitatem minabatur, largo humore reparatum est. Sola itaque aqua ad irrigandum terræ gremiū circulatur, aut verius in inferiori aeris regione, tanquam in alembico ascendit, descenditque, vt per cohobationes, & reiteratas distillationes exuberata superiorum, & inferiorum vires consequatur, cælestique imbuta nectare terræ sinum efficacius emolliat, ac prolifica virtute imprægnet.

Aqueus itaque vapor in aere, suscipit à Solis filio primum formæ

mae sigillum: non posset autem aqua acidum dictum spiritum in ventrem suum recipere, & absorbere, nisi vacua foret, vimque in se haberet attratiuam, quam nos nunc, & in posterum cum alijs philosophis pro maiori lumine Alkali nominabimus. Quemadmodum autem igni à principio virtus informatiua, atque multiplicatiua indita est, vt supra dixi: sic etiam aqua à principio vi tractiua, atque magnetica est dotata, nisi enim dicta facultas à principio illis inesset, eorum fructus in posterum eiusmodi facultatem non haberent, quam tamen inesse mechanicè paulatim demonstrabo; Imprægnatam itaque aquam ex acido spiritu salsam fieri necesse est, licet à principio gustu non percipiatur. Hinc non abs re Scaliger ita concludit: Materia vna ab alia diuersa non est, nisi per aduenientem formam, quâ fit hoc aliquid.

exercit. 6.

Aqua itaque Naturæ subiectū primum, in quo primus labor impenditur, omnium ita est qualitatum susceptibilis: vt sanguis, fel, atque per vomitum, quandoque reiectus amarus succus (*quem bilem appellare solemus*) non nisi aquei hu-

Hippoc.

MORB. PRINCEPS. 307

humores sint, sigillati specifico acido sulphureo, seu pingui spiritu, in simplici aquæ elemento radicem habente, vt patet in aqua forti acidissima, caustica virtute prædita: in aqua ardenti oleis &c. quæ cuncta frigidam aquam pro fundamento, & radice vnice habent; vnde quoque facili negotio in illam remeant, acido ablato: vt docuit Hippoc. Chemic. cap. 8.

Est ergo aqua potus vniuersalis, quem animalia, vegetabilia, & mineralia quælibet suo modo bibunt, eaque nutriuntur. *de diata* Dextrè de hac Hippoc. Hæc duo elemēta **IGNEM & AQVAM** omnia posse, omnia illis inesse affirmavit; ab igne siquidem primæ qualitates masculinæ, calidi, & sicci, ab aqua totidem femininæ frigidi, & humidi effluentes in mixtorum generatione concurrunt, & commiscentur. Nullus igitur antiquissimæ veritatis Alumnus aquam nutrire negabit, nisi ineptissimi domini alibi notati, & iam dudum ab Hippocratica schola explosi, quorum nomina scriptis nostris interserere, indigna semper arbitrati sumus; videant linguaces isti, ne in Creatorem rerum omnium vana sua scurrilitate iniurij sint, atque id, quod

quod illi pulchrum, & bonum visum fuit, vituperent, & calumnijs infectentur contra Psalm. 114. quo laudatur Deus, quod omnia in sapientia fecerit.

*Ex ignis, & aqua congressu, fit sal
Natura Fermentum vniuersale,
& humidum radicale.*

Cap. 4.

Postquam ex Hippoc. doctrina demonstraui aquam esse menstruum Naturæ, in se complectens seminales, & formales virtutes, quas à Sole tanquam à masculeo formali, vniuersalique principio mutuatur: Nunc porro ex eadem ostendere pergami, ex ignis & aquæ congressu fieri sal Naturæ, cum seorsim, neque sibi, neque alijs sufficiunt.

Irreperit in hominem (pergit Senex) anima, ignis, & aquæ temperamentum habens: vbi notandum, Philosophum, non loqui de mète humana supra an naturali lucis radio Theologorum more, sed veterum consuetudine, de vniuersali Naturæ fermento: *Quandoquidem, inquit, Animus in omnibus ani-*

*lib. I. de vi
& us ratio-
ne*